

O válce se vzdáleným známým

kompetence:	KK občanská
oblast:	Můj život ve světě
konkrétní dovednost:	Připojuji se k ochraně bohatosti a hodnot světa.
doporučené výstupy:	Usiluji o poznávání stále širšího světa, jeho bohatství a hodnot.
ročník:	4.-5.
S učitelem / Bez učitele:	S učitelem
Individuální / Dvojice / Skupina:	skupina
časový rozsah:	40 minut
pomůcky:	papíry
nejvhodnější pro předmět:	VO, VV

Anotace:

Zajímám se o postoje a názory druhých lidí v souvislosti s válkou na Ukrajině

Naučíš se:

klást druhým lidem přímé otázky a vnímat odlišné perspektivy druhých lidí

Popis aktivity:

1. Vyber si osobu, kterou znáš, ale která žije jiný život než ty a tvoji spolužáci.
2. Jaká osoba to může být? Možná máš známého z jiné země, nebo oblíbeného youtubera z druhého konce zeměkoule. Důležité je, abys aspoň trochu znal/a i každodenní život své vybraného osoby. To bude tvůj vzdálený známý.

3. Vezmi si list papíru.
4. Vypracuj profil svého známého. Jak na to? Popiš třeba:
 - a. jakým jazykem mluví,
 - b. jak a kde bydlí, jaké je tam klima,
 - c. jakou má práci nebo školu,
 - d. jak ovlivňuje jeho život stát, ve kterém žije,
 - e. jaké (náboženské) zvyky a tradice dodržuje,
 - f. jak se jeho život proměňuje v ročních obdobích,
 - g. jak vnímá způsob života v naší republice,
 - h. cokoliv dalšího, v čem se od nás odlišuje.
5. Seznamte se navzájem s hotovými profily svých vzdálených známých. Prezentujte je před třídou; rozložte profily na podlahu a prohlédněte si je jako na výstavě apod.
6. Nyní vyberte jeden profil.
7. Představte si, že připravujete interview o válce s člověkem z profilu. Na co všechno byste se ho zeptali v souvislosti s válkou na Ukrajině? Každý žák napíše alespoň 3 otázky.
8. Sdílejte své otázky ve třídě. Napadla některá otázka více žáků?
9. Vyberte si další profil a postup opakujte (bod 7 a 8).
10. Můžete projít všechny profily, nebo i jen část. Následuje reflexe ve skupině.
11. Reflektujte ve skupině.

Reflektuj:

- Jaké bylo vytvořit profil svého známého? Jaké bylo si prohlížet profily od ostatních?
- Jaké otázky položili ostatní tvému vzdálenému známému? Překvapilo tě něco?
- Opakovaly se některé otázky u více profilů? Jaké otázky to byly? Mají něco společného?
- Lišily se otázky nějak významně podle toho, komu byly určené?
- Shodli by se vaši vzdálení známí v odpovědích na některé otázky? Máte pro to nějaké vysvětlení?

Podívej se dál (tipy, varianty, rozšíření):

- Vytvořte plakát s mapou světa a/nebo Evropy. Vyznačte místa, kde žijí vaši vzdálení známí. Přidejte jejich profil. Jsou daleko od války na Ukrajině? Může existovat "daleko" od války?

- Zaujal vás ve třídě nějaký vzdálený známý natolik, že byste se s ním rádi spojili a popovídali si doopravdy?
- Pokud vám někdo ve výběru chyběl, kdo to byl a jak by bylo možné s ním navázat kontakt?

Metodické okénko pro učitele:

- Název aktivity je nejednoznačný - může odkazovat buď na válku vedenou se vzdáleným známým, ale může znamenat i *rozhovor* o válce se vzdáleným známým (= o to v aktivitě jde). Těto dvojznačnosti můžete využít k podnícení zájmu žáků před samotnou aktivitou, např. Co znamená tento název?/Kdyby to byl novinový titulek, u jakého textu by se objevil?/Když řeknu *O válce se vzdáleným známým*, co se ti vybaví?
- **POZOR:** Pokud by vzdálený známý byl někdo ze třídy nebo ze školy, mohl by být v rámci této aktivity (nebo i mimo ni) konfrontován s otázkami žáků. Zvažte pečlivě, zda je to vhodné. V případě potřeby předem stanovte pravidlo, že vzdálený známý musí být někdo mimo školu.
- Žáci si mohou přinést např. fotky svých konkrétních známých. Profily pak budou zajímavější.
- Profily lze vytvořit rychle, nebo se jejich tvorbě věnovat např. na výtvarné výchově déle.
- **Tvorbu profilů můžete přeskočit** (bod 1-5) a zaměřit se rovnou na kladení otázek různým osobnostem.
- Seznam osobností si mohou vytvořit sami žáci nebo můžete využít tento: prezidentí různých zemí / ukrajinský student studující v zahraničí / ruský voják / starý člověk žijící na Ukrajině / ukrajinský dělník pracující v Čechách / papež / mluvčí společnosti Gazprom / mluvčí společnosti ČEZ / hokejista Ovečkin / hokejista Jágr / boxer Klitschko / sportovec reprezentující ruský tým / ředitel společnosti Člověk v tísni / katolický kněz / policista sloužící na hranici Slovenska a Ukrajiny / ministr obrany ČR / český voják, který byl na zahraniční misi / matka ruského vojáka / teenager, jehož otec je ukrajinský voják / někdo, jehož otec padl při obraně Ukrajiny

Zdroje:

autorská aktivita SMP

Užitečné tipy pro rozhovory o válce:

<https://www.skaut.cz/jak-mluvit-s-detmi-o-valce/>

<https://www.centrumlocika.cz/novinky/jak-mluvit-s-detmi-o-valce>

Typické reakce dětí na stres a jak jim pomoci ho zvládnout:

<https://www.centrumlocika.cz/novinky/reakce-deti-na-katastrofickou-udalost>

Verze v ukrajinštině:

<https://www.centrumlocika.cz/novinky/materialy-o-valce-a-detech-mame-i-v-ukrajinstine-ukrayinska-versiya>

Rozcestník pomoci pro Ukrajinu:

<https://www.skautskyinstitut.cz/pro-ukrajinu>